

Ifjúsági-díjak átadása

Az Állami Ifjúsági Bizottság által adományozott 1983. évi Ifjúsági-díjakat kedden a Parlamentben Sársól István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnökhelyettese, az Állami Ifjúsági Bizottság elnöke adta át. Az idén 5 kollektív és 15 személyes díjjal jutalmazták a fiatalokat. Azok, akik a pályakezdeket nevelésével, az ifjúsági termelési mozgalmak segítségével, szervező, irányító munkájukkal, közművelődési, pedagógiai és sportvezetői, valamint művészeti alkotói tevékenységükkel eredményesen járultak hozzá az ifjúságpolitikai célok megvalósításához.

Ifjúsági-díjat kapott a Tolna megyei Állami Építőipari Vállalat „Egyetértés” szocialista brigádját; a kunoferőrtől nevelőotthon nevelőtestülete; a nagyatádi Tehetséggondozó Képzőművészeti Gyermektábor vezető kollektívja; Húsvölgyi Ildikó, Peremartoni Krisztina, Koltai János és Timár Béla színművészek; a „Futapest klub” vezető kollektívja; Bánki Antalné főfel-

ügyelő, a MÁV Széchenyi-hegyi üttörővasút üzemfőnökségének államfőnöke; Csepe László, a Ganz-MÁVAG tanműhelyének üzemvezetője; dr. Chikán Csaba állami közjegyző, a Mozgáskorlátozottak Egyesületei Országos Szövetségének elnöke, Katona István, a Kiskunhalasi Állami Gazdaság igazgatója, Kerényi József, a Bács-Kiskun megyei Tervező Vállalat főépítésze, Marék Veronika irónő, Papp Lajosné, a Volán 6. számú Vállalat könyvtárvezetője, Presser Gábor zeneszerző, előadóművész, az LGT együttes vezetője, Soós György és Soós Györgyné nevelőszülők. Szunyoghy András grafikusművész, dr. Tóth Gabriella főorvos, a fővárosi Apáthy István Gyermekkorház-Rendelőintézet főigazgató-helyettese, Vajek Róbert újságíró, Varoga Katalin irónő, Varsányi Ferenc filmrendező és Vigh László mestersedző, az FTC vezető edzője.

A kitüntetések átadásánál jelen volt Baranyai Tibor, az MSZMP KB osztályvezetője.

Ülésezett a tanácski koordinációs bizottság

A tanácski koordinációs bizottság dr. Papp Lajos államtitkárnak, a Minisztertanács Tanács Hivatala elnökének vezetésével kedden, tegnap, ülést tartott az Országházban. A bizottság Szabó János, építésügyi és városfejlesztési minisztériumi államtitkár előterjesztésében megtárgyalta az építési feladatok tanácski végrehajtásának tapasztalatait.

Kitüntetés

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Háy Mickyt, a Magyar Ellenállók, Antifasiszták Szövetsége társadalmi munkatársát a munkásságában végzett tevékenységéért elismeréseként, születésnapja alkalmából, a Munka Érdemrend arany fokozatával tüntette ki. A kitüntetést Ispánovits Márton, a szövetség titkára adta át.

Aki megáll, lemarad

A MESZÖV küldöttközgyűlése

A Fogyasztási Szövetkezetek Csongrád megyei Szövetsége — MESZÖV — tegnap délelőtt 9 órakor tartotta küldöttközgyűlését a megyei tanács oktatási és továbbképzési központjában, Újszegeden. Az általános fogyasztási és értékesítési, a takaréki és a lakásszövetkezetek küldöttjei a MESZÖV alapszabályának módosításáról döntöttek; beszámolót hallgattak meg az elnökség, a revizori iroda, a felügyelő, a nő- és az ifjúsági bizottság elmúlt évi munkájáról és az ez évi feladatairól. Szó volt még a szövetkezetek tavalyi és idei költségvetéséről.

A tanácskozáson, amelyet Ocskó Imre, a MESZÖV elnöke vezetett, ott volt dr. Kovács Sándor, a SZÖVOSZ elnökhelyettese is. Az alapszabály-módosítás mindig jelentős dolog a szövetkezetek életében. Ezért döntöttek úgy a MESZÖV vezetők, hogy e fontos kérdésről szekcióüléseken vitakozzanak az érdekeltek. A mindhárom szekcióban vita után a plenáris ülésen először Ördögh László, a lakásszövetkezetek küldötte elmondta, hogy a községekben a helyi adottságokat kell a jövőben az eddigiekénél jobban kihasználni. Új lakásszövetkezeti formákra van szükség a falvakban. Hangsúlyozta, hogy a közművesített területekre családi házcsoportokat célszerű építeni; meg kell oldani a szennyvízelvezetést. Felvetette; úgynevezett foghíjbeépítések miatt nem tartoznak a lakásszövetkezetek hatáskörébe? Szólt arról is, hogy koordinálni kellett a MESZÖV és a tanács ide vonatkozó elképzeléseit. Önkritikusan állapította meg, hogy az ügyintézés lassú és körülményes.

Mészlenyi Ferenc, a takarékszövetkezetekben felmerült problémákról szölk. Elmondta, hogy a hitelzöldkönyvben a társadalmi, a csoport- és egyéni érdekek sokszor ütköznek ma is. Sokan vetik fel — mondta — hogy gépkocsira a takarékszövetkezetnél fizetnek-él, az összeg mégis az OTP-hez kerül. Nem fölösleges-e ez a közbekértett állomás? Miért nem fizetheti ki a nyerebénybetétkönyveket a takarékszövetkezetek — kérdezte. Több éve gond, hogy a takarékszövetkezetekhez a nyomtatványok nem jutnak el időben.

Bischof József, aki az áfészszekció vitáját foglalta össze, az ellátás, a gazdálkodás és az export helyzetét elemezte. Az élelmiszerkereskedelemlélelmutatói dinamikusan javultak, kevesebb textilipari termék fogyott, a vegyes iparcikkek forgalma pedig a tavalyi szinten maradt. Örömmel állapította meg, hogy az építőanyag-ellátás jobb volt, mint korábban. Ugyanakkor gondok

nagy feladat vár a MESZÖV-re is. Általános gazdasági kérdésekről állapította meg: nem a verseny megszüntetésére, hanem fokozására van szükség a különböző szektorok között. Figyelmeztetett rá, hogy a szövetkezeteknek a továbbiakban is nyereséget kell produkálniuk. Fontos dolog — mutatott rá a MESZÖV elnöke — fokozni kell a tagság anyagi érdekelttségét, ami azt is jelenti, hogy minél több pénzt kell bevonnunk a szövetkezeti pénzforgalomba.

A törvényesség előírja, hogy a munkáról jelentést tegyen a felügyelő bizottság is, amely az elmúlt évben hat témakörben végzett vizsgálatot. A bizottság a munkában számottevő hibát nem talált. A szövetkezetekben sok nő és fiatal dolgozik. Az őket képviselő bizottságok jelentéséből az derült ki, hogy minden lehető megtették érdeklükben. A MESZÖV küldöttgyűlése új tagokat választott az elnökségbe és a bizottságokba.

Nemzetközi hajóipari megbeszélés

Hajók, és úszó munkagépek kikötői és hidrotechnikai üzemeltetéséről kezdődött háromnapos nemzetközi kollokvium kedden Budapesten, az MTESZ székében. A Gépipari Tudományos Egyesület és a Magyar Hajó- és Darugár közös rendezvényén megvitatják a vontatóhajók, úszódaruk és más speciális vízi járművek építésének tapasztalatait, s szó lesz e gyártmányok piacának várható alakulásáról, valamint az úszó objektumok nemzetközi osztályozásának, biztonságának legfontosabb kritériumairól is.

A tanácskozáson a több mint másfél száz magyar résztvevő mellett cseh, szlovák, finn, lengyel, norvég, NSZK-beli, osztrák és szovjet szakemberek is részt vesznek.

A nyitó előadásban a Magyar Hajó- és Darugár vezetői elmondták, hogy a hajó- és úszódarugyártásnak hazánk iparában hosszú évek óta jelentős a szerepe. A

vállalat a hetvenes évek közepétől kezdve fokozatosan megszüntette a tengeri áruszállító hajók veszteséges gyártását, és helyette az úszódaruk és a folyami-tavi tolóhajók gyártására szakosodtak. A vízi járműveknek e csoportjában számos új gyártmánytípust fejlesztettek ki, s termékeiket a világ számos országában értékesítik. Legnagyobb partnereik a Szovjetunió.

A nemzetközi kollokvium szekcióülésekkel folytatódott.

Gázkitörés Battonyánál

A kút nem gylladt ki

Kedden, tegnap délután — a kitérősgátló még ismeretlen okból bekövetkezett lezszakadása miatt — feltört a gáz a Nagyalföldi Kőolajfúrás Vállalat Battonya melletti 144-es főtárolókútjából. A gáz kisebb nyomással

Elsápadni tilos

Úrügym egy film. Egyben magyarázat is: nem kritikusként kell szólni mindarról, amit előzetes vetítésen láttam, két óra alatt, évtizedek jelenségeiről. Egyetlen ábrázolt ember apropóján.

Vannak a sorsot maguk ellen makacsul kihívó emberek. Óvatoskodó, fontolva haladgató korunkban keményen odamondók. önállóan, bátran, eredeti és okos gondolatok alapján cselekvők. Büntetésük — többször — nem is marad el: kapnak megaláztatást, szegényt, mellözöttséget. kicsinyes akadékoskodást, olykor bizony még kimondott „taccsra tételt” is. Olyan tettekért is, amikért ki kellene tüntetni őket. A feltalálókrol már kiderülőben ez: de mi van azokkal, akik nem kizárólag az új vállalkozói rendszer keretei között vállalkoztak és vállalkoznak és nem is paragrafusokkal körülkerítve akarják érvényesíteni tehetségüket, eszüket, szívüket, erejüket? A világ, tudjuk, nehezen ért másból, mint durva, elnagyolt jelekből. Aki úgy vállalkozik, hogy egyben önként próbatételt is véghez visz, erejét oly módon bocsátja a közösség rendelkezésére, hogy az, egyszerre maximálisan önzetlen — és persze szokatlan is. Évtizedes átkok sújtának bennünket velük kapcsolatban. Ezek élnek tovább, régi beidegződések, bürokrata ostobaságok és sandán irigy, rosszindulatú ellenakciók. Ésők még csak nem is „annyira” okosak, hogy a maguk saját tanuljanak. Ellenállnak, küzdenek, kárját öntörvényű erkölcsi világuk szabályai szerint. Belülről. Ez már-már megbecsülhetetlen.

A filmet, amit láttam (és amit március 11-től a mozikban is vetítenek) Gulyás János és Gulyás Gyula, a mai magyar filmművészet úgynevezett dokumentarista irányzatának két ragyogó tehetségteljesítője készített Medve Alfonz domaházi parasztemberről, aki volt tévészélnök és börtönben ülő rab is. Mindkettő az elmúlt huszonöt év Magyarországn.

Medve Alfonz azt mondja, mindez azért, „mert ezek a szalmajankók — abban az időben — ezek az aprósztalinok, ki vagyok, mi vagyok, mitugarszok — csak nem értettek velem szót. Mondtam nekik százszor, üljünk le, mondjuk meg, mert a legkisebb gyerektől is tanulni lehet. Há, kérem, nem hallgattak meg. Odahaladt a dolog, hogy csináltak egy nagy cirkuszt. Letartóztatták a semmiért. A járásifőügyész is azt mondta nekem, hogy „Alfonz, amiért magat letartóztatták, máma dicséret jár...” Ez a barázdált arcú ember tévészélnökként a helyi viszonyoknak megfelelő, más gazdálkodási formára tért át és — némiképp korát

megelőzve — olyasféle részesművelést alkalmazott, ami elegendő volt ahhoz, hogy lecsukják. Igaz ugyan, már az elsőokú tárgyalás idején módosították az idevontatkozó törvényeket, de a közösségnek szerzett anyagi haszonért mégis elítélték. Eredmény: a tévész viharos gyorsasággal tönkrement, Medve Alfonzról pedig ismerőseinek sora vall — megdöbbenően egyszélesen.

„Nem sápadunk, ez a fő. Le a kalappal, dolgozunk, amíg bírunk. Mikor nem bírunk, letesszük. Jobb száz irigy, mint egy szánó.” Ezek a balladás tömörségű és egyszerűségű szavak a hit ama bizonyos hegyeket megrögzött erejével hatnak. A soha el nem sápadók hitvallása ilyen egyszerű dolog. Eppen csak sorsuk tanulságai nem azok.

Eletelv és erkölcsi-fizikai erő birtokában az autonóm, belülről szerveződő sors permanens rendet tud teremteni maga körül és önmagában. Amikorunk e muszáj-Herkulesinek vehemenciája, életereje is elfogyhat, ha az egyéni kiválóság adottságai a közösségnek alárendelvéen, tartósan nem fogadtatnak kellő elismeréssel. Sőt ha netán — mégcsak toleranciával sem, (Holott ez lenne a legkevésbé.) A Medve Alfonzokra van a legnagyobb szüksége annak a társadalomnak, amely szocialista. És lássuk be: amekkora szerencse, hogy ilyen emberek egyáltalán élnek, és óriási értékekkel tudják különböztetni és együtt gazdagítani ezt az országot, akkora szerencsétlenség, ha a közösségben, tehát társadalmi léptékben nem tudnak megfelelő hatásokkal érvényesülni. Hiszen az alkotóerő is véges: a legkitartóbb indiánt is legyőzték — a sápadt-arcúak...

Lássuk, uramisten, mire megyünk ketten — ismerjük a reménytelen küzdelem eme jellegzetes magyar szólásmondását. Életünk sohase adja, hogy az uramisten szó helyett mondjuk a társadalmat gondolják a Medve Alfonz-„szölgősgazdák”, önmaguk pusztítván el mindazt, amit a közösség nem fogad el tőlük.

Szerencsére, erről nincs szó. Am a veszély valós: lehet. Elsápadni viszont tilos. A sorsot maguk ellen kihívók, a hajlíthatatlanok, a belső szabadságukat soha föl nem adók itt élnek közöttünk. „A legkisebb gyerektől is tanulni lehet.” Eszre kell végre venni őket, igazán élni tudni velük. Kincsekről van szó. Hiszen még intellemmel, biztatással is szolgálhatnak, a kész programon fölül: ne sápadjunk el sohásem. A szabadság bennünk van, akár egy rejtejt hóforrás. Csak meg jobban meg kell nyitni. Főbecsülhetetlen, amit jó ügyünkért nyerni lehet.

Domonkos László

Verseny a közlekedésbiztonságért

Hetvenhét vállalat, több mint 4 ezer 500 gépjármű az első helyet vev, és 53 mezőgazdasági üzem, köztül 1200 gépjárművel, majd nem 1900 mezőgazdasági vontatóval, munkagéppel vett részt tavaly a Vezess biztonságosan verseny-mozgalomban. A Csongrád megyei Közlekedésbiztonsági Tanács értékelése szerint az mozzalom jó halatással volt a balesetek alakulására, hozzájárult a megelőzéshez.

A vállalatok és intézmények négy kategóriában versenyeztek. Az 1-10 gépjárművel benevezők közül első az Alföldi Porcelángyár (Hódmezővásárhely), második a MEDIKÉMIA Ipari Szövetkezet (Szeged), harmadik a Csongrád megyei Tejipari Vállalat (Szeged) lett. A 11-30 gépjárművel versenyzők között első helyen a HÖDIKÖT, második a XI. Autójavító Vállalat (Szeged), harmadik a METRIPOND Mérleggyár (Hódmezővásárhely) végzett.

A 31-60 gépjárművel vetélkedők között az első helyet az Allatorvostudományi Egyetemi Tangazdaság (Hódmezővásárhely), a második a Szegei Magas- és Mélykagépjű Vállalat, a harmadikat az Építőipari Szállítási Vállalat szegedi kirendeltsége szerezte meg. A 61-nél több gépjárművel benevezettek között első az NKVF szállítási üzemének szegedi üzemegysége, második a Szegei Szálami gyár és Hús-kombinat, harmadik az ATI-VIZIG (Szeged) lett.

A mezőgazdasági üzemek versenyében az első kategóriában (1-30 jármű) az ásothalmi Felszabadulás Tsz első, a szentesi Május 1. Tsz második, az öttömösi Magyar László Tsz harmadik helyen végzett. A 31-50 járművel benevezők között első a felgyői Alföldi Róna, második a kiszombori Új Élet, harmadik a földéki Egyetértés Tsz lett. Az 51-nél több járművel versenyzők kategóriájában a következő a helyezettek sorrendje: első a vásárhelyi Rákóczi Tsz, második a szentesi Pankotai Állami Gazdaság, harmadik a szőregi Tisza-Maros-szög Tsz.

Száz Rába erőgépek

Száz erőgépet szállít a győri Rába gyár az év első negyedében a gazdaságoknak; traktorok többsége a termelési rendszerekhez kerül. Továbbra is a legjobban bevált, 250 lóerős motorral felszerelt típusokat gyártják, ám a gépekben néhány kisebb módosítást hajtottak végre: esztétikusabb lett kivitelük, motorjaikba — növelve a teljesítményt — a korábbinál jobb minőségű generátort és feszültségszabályozót építenek be, a traktorlámpákban pedig halogénizzók vannak, hogy az esti, éjszakai munkában „jobb megvilágításba” kerüljenek a földek, ami ki-hat a munka minőségére is.

Környezetvédelem

Kedden, a Környezetvédelmi Intézetben Gonda György államtitkár vezetésével értekezletet tartottak az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal környezeti- és természetvédelmi felügyelői, a nemzeti parkok igazgatói, valamint a fővárosi és a megyei tanácsok környezetvédelmi titkárai részére.

A tanácskozáson megállapították, hogy a felügyelőségek egyre hatékonyabban látják el a veszélyes hulladékok ellenőrzésével és ártalmatlanításával összefüggő feladatokat.